

KRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, økonom og velfærdsforsker – cand.scient. adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

LIBERAL ALLIANCES 2025 - plan: Holder den?

LA s 2025 – plan vil øge arbejdsløsheden massivt, sænke væksten og forværre de offentlige finanser, øge uligheden og forringe miljø og klimaindsatsen. De økonomisk bedrestillede vil tjene på LA s skattelettelser og de rigeste mest, men den fattigere halvdel af Danmarks befolkning vil direkte tabe.

RESUME OG KONKLUSION:

Liberal Alliance har i valgkampen fået betydelig fremgang, ikke mindst takket være henvisning til partiets "2025 plan", som lover skattelettelser til stort set alle samtidig med bedre beskæftigelse og højere velstand.

Planen vil give skattelettelser for i alt 112,6 mia. kr., navnlig til virksomheder og højindkomster (selskabsskat og topskat skal fjernes), finansieret med offentlige besparelser på 115,1 mia. kr. (Offentlig nulvækst + 10 % procent "produktivitetsforbedring) frem til 2025.

I valgkampen har det ikke mindst været et trumfkort, at partiet gennem en forespørgsel via Folketingets finansudvalg har fået Finansministeriet til at beregne planens effekter på beskæftigelse, BNP. Offentlige finanser samt ulighed.

Ifølge Finansministeriet vil planen samlet øge beskæftigelsen med 124.000 fuldtidspersoner, hvilket dækker over at 124.000 stillinger skal fjernes i den offentlige sektor (hver 10'ende), mens den private beskæftigelse skal øges med 250.000.

Gennem den beregnede samlede beskæftigelsesstigning når Finansministeriet frem til at BNP vil øges med 5,25 procent frem til 2025.

Det er imidlertid ikke langt fra tilfældet, at Finansministeriet bare blåstempler LA planen. I sine kommentarer gør ministeriet opmærksom på, at der er ovenud store usikkerheder om beregningerne og at dets modeller grundlæggende ikke er designet til at regne på effekten af så gennemgribende ændringer, som LA planen indebærer.

MEN: Det er rigtigt, at de udførte beregninger munder ud i positive tal for planens effekt på beskæftigelse og BNP. Dette blåstempler i sig selv ikke planen, men er udtryk for, at Finansministeriet efterhånden har overtaget den neoliberalistiske udbudsøkonomiske tænkning, som også LA s plan er udtryk, men som er ude af trit med såvel økonomisk teori som den økonomiske virkelighed.

En konsekvens heraf er, at også Finansministeriet har accepteret det udbudsøkonomiske teorem, at øget arbejdskraftudbud af sig selv skaber øget beskæftigelse. Derfor kan Finansministeriet fejlagtigt nå frem til, at LA's skattelettelser gennem at øge arbejdskraftudbuddet vil øge beskæftigelsen selvom LA's plan ikke rummer initiativer til at øge jobskabelsen svarende til 250.000 flere fuldtidsansatte i den private sektor.

Samtidig er det sådan, at regeringen i sin 2020 plan frem til 2025 i forvejen regner med en forøgelse af den private beskæftigelse med 184.000 fuldtidspersoner. Men så bliver det så endnu mere usandsynligt at en beskæftigelsesfremgang på yderligere 250.000 personer oven heri kan realiseres.

Al den stund LA's plan ikke i tilsvarende omfang rummer initiativer til at skabe jobs i betydningen efterspørgsel efter dette yderligere arbejdskraftudbud vil det formentlige resultat af LA's plan dermed IKKE være en beskæftigelsesstigning på 124.000, men en massiv stigning i arbejdsløshed.

Hvilket igen vil forværre de offentlige finanser, gennemtvinge en sparepolitik og forlænge den økonomiske krise. Der vil med andre ord heller ikke være udsigt til en højere økonomisk vækst, men tværtimod til en lavere end uden LA's plan.

Det siger sig selv, at man ikke kan gennemføre så dybtgående besparelser i den offentlige sektor uden at det får alvorlige konsekvenser for velfærden. LA hævder kun at ville afbureaukratisere og effektivisere, men nulvækst og 10 % produktivitetsforbedring KAN IKKE gennemføres som effektivisering. Der vil blive tale om deciderede besparelser på den offentlige service. Hvilket ikke kan undgå at ramme netop velfærdens kerneområder: Sundhedssystemet, uddannelsessystemet, børnepasning og ældrepleje, det sociale sikkerhedsnet.

Det er også forkert, når LA fremstiller det som at alle vil tjene på skattelettelserne. For det første tilfalder skattelettelserne i langt højere grad virksomheder og højindkomster. For det andet vil de offentlige besparelser forringe forbrugsmulighederne vedr. offentlige ydelser for navnlig de fattigste. Resultatet er, at op mod halvdelen (den fattigste) af befolkningen vil få blive ringere stillet som følge af LA planen, der selvsagt også vil øge uligheden markant.

Endelig vil planen gennem fjernelse af miljø-, energi- og klimaafgifter rulle miljø og klimaindsatsen tilbage.

Indledning

Liberal Alliance har i valgkampen fået betydelig fremgang, ikke mindst takket være henvisning til partiets "2025 plan", som lover skattelettelser til stort set alle samtidig med bedre beskæftigelse og højere velstand.¹

Således vil planen ifølge partiet øge beskæftigelsen med 124.000 og velstanden med 108.000. De 10 procent med laveste indkomster vil få deres rådighedsbeløb øget med ca. 7.000 kroner om året, mens en højt lønnet vil få op til 60.000 kr.²

I valgkampen har det ikke mindst været et trumfkort, at partiet gennem en forespørgsel via Folketingets finansudvalg har fået Finansministeriet til at beregne planens effekter på beskæftigelse, BNP, Offentlige finanser samt ulighed.³

Dette betegnes på Liberal Alliances slet og ret som "Finansministeriets blåstempling af planen".

I det følgende vil vi underkaste planen et nærmere gennemsyn.

I afsnit 1 gennemgås planens hovedforslag og i afsnit 2 de af Finansministeriet beregnede samlede effekter af planen.

Dernæst ses i afsnit 3 nærmere på, hvorvidt der som anført er tale om en "blåstempling" fra Finansministeriets side?

I afsnit 4 vil så planens effekt på beskæftigelse og BNP blive nærmere analyseret og diskuteret.

Videre analyseres og diskuteres i afsnit 5 effekterne for velfærd, ulighed og klima.

Og til sidst sammenfattes og konkluderes.

---

¹) Jf. Liberal Alliance: 2025 plan. <https://www.liberalalliance.dk/2025plan/>

²) Jf. oven anførte.

³) Jf. Finansministeriet: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 246 af 9. april 2014 stillet efter ønske fra Ole Birk Olesen.
<http://www.ft.dk/samling/20131/almdel/fiu/spm/246/svar/1213301/1489659.pdf>

1. Hovedforslag Liberal Alliances 2025 plan.

Liberal Alliances 2025 plan omfatter 26 forslag til skattelettelser og 15 forslag til besparelser, der skal finansiere lempelserne. I det følgende vil vi af plads og tidshensyn alene fokusere på hovedforslagene.

Hovedforslag til skattelettelser.

- Topskatten + loft over beskæftigelsesfradrag afskaffes
- Bundfradraget fordobles til 84.000 kr. og der indføres et nyt personfradrag for beskæftigede på ligeledes 84.000 kr.
- Grundskylden fastfryses
- Registreringsafgiften fjernes
- Selskabsskatten sænkes til 12,5 procent

Figur: Liberal Alliances nye fradrag i den personlige indkomstskat.⁴

Hovedforslag til finansiering heraf (offentlige besparelser):

- Nulvækst i det offentlige forbrug frem mod 2025
- 10 pct. produktivetsforbedring i den offentlige sektor gennemført som 1,5 % årligt i 7 år
- Pensionsalderen forhøjes til 68 år og efterlønnen afskaffes
- Indførelse af brugerbetaling i sundhedssektoren
- Overførselsindkomster reguleres alene for inflation i stedet for nuværende taktregulering i takt med lønningerne

⁴) Kilde: Liberal Alliances skatteudspil. <https://www.liberalalliance.dk/wp-content/uploads/2015/02/Liberal-Alliances-skatteudspil.pdf>

Som anført i indledningen har partiet fået Finansministeriet til at beregne effekterne for statskassen (provenueffekten), for beskæftigelse og BNP samt for ulighed. I nedenstående tabel er disse beregninger anført for ovennævnte hovedforslag.

Tabel: Oversigt over effekt hovedforslag i LA s 2025 plan ifølge Finansministeriet fordelt på provenueffekt (mio. kr.), beskæftigelse (personer), BNP effekt (mia. kr.) samt effekt på ulighed (ginikoefficient)

	Provenueffekt (mio. kr.)	Beskæftigelses effekt (personer)	BNP – effekt (mia. kr.)	Ginikoefficient
SKATTELETTELSE				
Topskat + loft over beskæftigelsesfradrag afskaffes	-11.700	+15.700	+13,1	+1,1
Bundfradrag 84.000 kr., nyt beskæftigelsesfradrag på 84.000 kr.	-44.100	+1.400	+0,9	-0,3
Grundskyld fastfryses	-7.800	0	0	+0,1
Registreringsafgiften fjernes	-13.500	+3.200	+13,4	-
BESPARELSER				
Nulvækst i det offentlige forbrug til 2025	50.680	-	0,0	-0,8
10 pct. ”produktivitetsforbedring” i den offentlige sektor	55.530	-	0,0	2,1
Pensionsalder forhøjes til 68 og efterløn afskaffes	17.090	+70.800	51,1	-
Brugerbetaling i sundhedssektoren	3.240	-700	-0,5	0,1
Inflationsregulering af overførselsindkomster	3.390	3.100	1,4	0,2

2. Hovedeffekter af LA s forslag ifølge Finansministeriet.

Planen består som sagt af en lang række skattelempelser og så offentlige besparelser til at finansiere disse. LA har som anført fået Finansministeriet til at beregne effekten heraf på sin økonomiske model. Hvilken status disse beregninger og ministeriets kommentar hertil har, vil vi komme tilbage til i næste afsnit. I det følgende gennemgås de samlede makroøkonomiske effekter af planen som beregnet af Finansministeriet.

LA s plan rummer samlet set nettoskattelettelser for 112,6 mia. kr.

Det er vigtigt at understrege, at der er tale om NETTOskattelettelser, idet der af Finansministeriet er regnet med både såkaldt tilbageløb (afgifter og skat som følge af øget forbrug) og såkaldte "dynamiske effekter" i form af øget arbejdsudbud, der af Finansministeriet sættes lige øget beskæftigelse og dermed også øgede skatteindtægter. Hvorved skattelettelserne i et omfang bliver selvfinansierende ifølge beregningerne. Dette vender vi tilbage til i næste afsnit.

Til at finansiere dette skal der på det offentlige forbrug til serviceydelser spares i alt 78,1 mia. kr., på offentlige overførselsindkomster spares 22,8 mia. kr. samt på andet spares 14,2 mia. kr. I alt offentlige besparelser for 115, 1 mia. kr. Samlet set reducerer forslagene det offentlige forbrug med ca. 15 procent, hvilket primært skyldes forslagene om nulvækst i det offentlige forbrug samt om 10 % produktivitsforbedring frem til 2025.

Samlet giver planen således et provenuoverskud i de offentlige finanser på 2½ mia. kr. ⁵

Tabel: Forslagenes provenueffekt. ⁶

Forslagenes saldovirkning på primær offentlig saldo	
Mia. kr. (2015-priser)	2025
Samlet virkning på strukturel primær saldo	2,5
Skatter og afgifter	-112,6
Offentligt forbrug	78,1
- heraf nulvækst	50,7
- heraf demografisk træk og øvrigt offentligt forbrug ¹⁾	-28,1
- heraf 10 pct. reduktion i det offentlige forbrug (jf. forslag om 10 pct. produktivitsforbedring i den offentlige sektor)	55,5
Overførsler	22,8
Øvrigt	14,2

⁵⁾ Da der ikke er angivet konkrete virkemidler til forslaget om 10 % produktivitsforbedring er der her af Finansministeriet lagt til grund, at forslaget herom indebærer en 10 % reduktion af det offentlige forbrug frem til 2025, jf. foran nævnte værk af Finansministeriet, side 7.

⁶⁾ Jf. Finansministeriet, foran anførte værk, s. 7

Når planen ikke koster mere netto, hænger det sammen med, at den ifølge LA OG Finansministeriet har ovennævnte "dynamiske effekter", som følge af at skattelettelserne ifølge Finansministeriets modeller øger incitamentet til at arbejde og dermed øger arbejdskraftudbuddet. Samlet set øges arbejdskraftudbuddet ifølge Finansministeriets modeller med i alt 124.000 fuldtidspersoner "på langt sigt".⁷

Tabel: Samlet beskæftigelses og BNP effekt af forslagene.⁸

	2025
BNP	5¼ pct.
Gennemsnitlig årlig vækst i BNP	½ pct.
Beskæftigelse	124.000 fuldtidspersoner
- heraf privat sektor	247.000 fuldtidspersoner
- heraf offentlig sektor	-124.000 fuldtidspersoner
Gini-koefficient (beskæftigede)	¾ pct.-point
Gini-koefficient (hele befolkningen)	1½ pct.-point
Gini-koefficient (hele befolkningen) inkl. virkningen af lavere offentlig forbrug	4¾ pct.-point

Anm.: Det er lagt til grund, at forslaget om produktivetsforbedringer i den offentlige sektor isoleret set reducerer det offentlige forbrug med samlet 10 pct. frem mod 2025. På grund af afrunding kan sum afvige fra totalen.

Kilde: Egne beregninger.

Dette dækker over to ting: Flere antages at komme ud på arbejdsmarkedet (såkaldt "deltagelseeffekt") og de, som er i arbejde, antages at udbyde flere arbejdstimer = være villige til at arbejde mere (såkaldt "timeeffekt").

Hovedelementet i LA s forslag er her, at flere tvinges ud på arbejdsmarkedet ved at afskaffe efterlønnen og hæve pensionsalderen. Disse vurderes samlet at øge arbejdsstyrken med ca. 70.000 personer.

At LA og Finansministeriet antages dette øgede udbud af arbejdskraft "på sigt" at medføre en modsvarende stigning i beskæftigelsen. Dette er selvsagt ikke tilfældet i den offentlige sektor, der jf. besparelserne reduceres med 124.000 personer. Det øgede udbud af arbejdskraft skal således absorberes i den private sektor, hvor beskæftigelsen i modelberegningerne antages at stige med næsten 250.000 fuldtidspersoner.

⁷) Oven anførte værk, s. 9.

⁸) Jf. Finansministeriet: Foran anførte værk, s. 9.

Herved forbedres BNP frem til 2015 med i alt 108 mia. kr., hvilket ville være en realvækst på omkring 5,25 procent svarende til en gennemsnitlig årlig realvækst i BNP på ½ procent.

3. Blåstempler LA s plan af Finansministeriet?

Som anført ser LA s Finansministeriets effektberegninger som en blåstempling af planen. Heri har Liberal Alliance både uret og ret.

Liberal Alliance har uret for så vidt man hermed negligerer, at Finansministeriet tager ganske betydelige forbehold for beregningerne. Helt grundlæggende anfører man – ganske korrekt – at ”Virkningerne på BNP og beskæftigelses er behæftet med særlig usikkerhed. Det skyldes, at der samlet er tale om gennemgribende ændringer af eksisterende lovgivning (og dermed af samfundsøkonomien – hhl)... Finansministeriets regnemetoder knytter sig derimod i de fleste tilfælde til marginale ændringer. Det betyder, at de beregnede virkninger er forbundet med betydelig større usikkerhed end normalt”.⁹

Hermed menes, at Finansministeriets modeller er bygget op over erfaringer med kortvarige af samfundsøkonomien. Og da der mangler erfaringer om så med så gennemgribende og langsigtede ændringer mangler der empirisk, erfaringsmæssigt grundlag for at sige noget sikkert om effekten heraf.

Hertil kommer, at modellerne også er bygget op over studier af virkninger af enkeltændringer. Men i LA s plan er der tale om ”..et betydeligt samspil, når alle ændringer samtidig iværksættes”.¹⁰ Finansministeriet har imidlertid kun kunnet ”... regne isolerede virkninger af de enkelte forslag. Den samlede virkning af de 41 forslag vil imidlertid være forskellig fra summen af de enkelte isolerede bidrag. ... Det betyder alt andet lige, at de afledte virkninger af den samlede pakke af ændringer må forventes at være overvurderet, hvorfor pakken vil belaste de offentlige finanser mere (end beregnet – hhl).”¹¹

Hertil kommer så endelig, at erfaring og forskning omkring de enkelte forslags effekter hver for sig også er begrænset. Dette påpeger Finansministeriets notat også, idet man fremhæver usikkerheden i beregningerne 33 gange. Fx anfører man om beregningerne af effekten vedrørende

- Offentlige finanser: Væsentlig usikkerhed
- Produktivitetsforbedring: Særlig stor usikkerhed
- Reduktion af offentligt forbrug: Betydelig usikkerhed
- Selskabsskatten: Markant usikkerhed
- Registreringsafgiften: Betydelig usikkerhed.¹²

Alligevel kan Liberal Alliance med en vis ret tage Finansministeriets beregninger til indtægt. Det skyldes en tvetydighed i ministeriets notat. Jf. ovenstående tager man verbalt en langt række

⁹) Jf. Finansministeriet: Foran anførte værk, s. 8.

¹⁰) Jf. ibid.

¹¹) Jf. Finansministeriet: Oven anførte værk, s. 11.

¹²) Jf. Strunge, Kasper: Liberal Alliances økonomiske plan hænger ikke sammen. Juni 2013.

forbehold overfor både effektberegningerne og de samfundsøkonomiske konsekvenser af LA s forslag (jf. længere fremme). Men på en og samme tid sætter man jo positive tal på effekten af disse ændringer: Tal som tilsyneladende samlet set viser en positiv effekt i form af stigende beskæftigelse, forøgelse af velstanden og øget disponibel indkomst for de fleste (også herom senere).

Problemet er her, at Finansministeriets modeller og vurderinger af meget præget af neoliberalistisk økonomisk tænkning Ikke mindst har Finansministeriet gennem 00'erne i stigende grad anvendt udbudsøkonomiske teorier af sådan observans, ifølge hvilke et stigende arbejdskraftudbud af sig selv automatisk "på sigt" vil føre til øget beskæftigelse. I forlængelse heraf er man i stigende grad slået ind på at regne med de ovennævnte "dynamiske effekter" af navnlig skattelettelse, hvor skattelettelse antages at øge arbejdskraftudbudet, hvilket antages identisk med at øge beskæftigelsen, hvorved de bliver selvfinansierende i et nærmere omfang.

Tidligere var man dog så forsigtig ikke at indregne det som finansiering af skattelettelserne selv. Men accepten af udbudsøkonomien er accelereret under den nuværende regering, hvor man i stigende grad er slået ind på at indregne et provenu fra disse "adfærdseffekter".¹³

Så det er i talmæssig forstand desværre rigtigt, at Finansministeriet "blåstempler" LA s 2025 – planer, fordi man i Finansministeriet i sidste ende hælder til de samme neoliberalistisk inspirerede udbudsøkonomiske tankegange og løsningsmodeller, som også Liberal Alliances 2025 bygger på.

Derfor har det også været svært for Finansministeriet at forholde sig kritisk til planen, selvom man som anført ovenfor verbalt prøver gennem (korrekt) at påpege en række forbehold og usikkerhed omkring planen.

Og det har været tilsvarende svært for Finansminister Bjarne Corydon at distancere sig fra planen, da regeringens egen 2020 plan – Vækstplan.dk – bygger på samme udbudsøkonomiske teorier og modelberegninger.¹⁴ Hans kritik af planen har derfor i høj grad begrænset sig det metodiske.¹⁵

---

¹³⁾ Jf. Sandberg, Bo: Skattepolitikken er ikke længere overfinansieret. Børsen, 13.06.14
<http://borsen.dk/nyheder/avisen/artikel/11/85627/artikel.html>

¹⁴⁾ Jf. Esmann, Jakob: 9 ting som medierne glemte om LA s plan. 02.06.15

¹⁵⁾ Jf. Sørensen, Kasper Kildegaard og Søren Martin Olsen: "Corydon: Ja LA s politik vil give 124.000 flere et job, men..." Berlingske Politik, 31.01.15

4. Planens effekt på beskæftigelse og BNP.

Der er imidlertid hverken teoretisk eller empirisk belæg for disse udbudsøkonomiske antagelser.

For at et øget arbejdsudbud skal kunne omsættes i øget beskæftigelse forudsætter det, at efterspørgslen på arbejdsmarkedet af sig selv stiger parallelt med arbejdsudbuddet.

Men der er ifølge økonomisk teori ingen økonomiske mekanismer, som automatisk sikrer et sådant samspil.¹⁶

Og der er heller ikke empirisk dokumentation herfor i dansk økonomisk historie. For eksempel voksede arbejdsudbuddet fra 1973 til 1993 med omkring 320.000 personer. Men beskæftigelsen steg kun med 6.000 personer. Til gengæld voksede arbejdsløsheden med omkring 314.000 personer som en kras illustration af pointen om, at der ikke er en simpel sammenhæng fra øget arbejdsudbud til flere jobs.

Kan man ikke automatisk gå ud fra at udbuddet skaber sin egen efterspørgsel, kan en økonomisk politik ikke nøjes med – som efter den udbudsøkonomiske logik – at øge arbejdskraftudbuddet, men må også indeholde en politik for, hvordan man skaber efterspørgsel efter og arbejdspladser til disse – en jobskabespolitik.

Og er der ikke noget automatisk lighedstegn mellem udbud og efterspørgsel, kan man heller ikke – som i de tal som Finansministeriet sætter på effekten af de af LA foreslåede skattelettelser og tilbagetrækningsreformer – tage for givet, at et større arbejdskraftudbud som følge heraf automatisk vil blive omsat i stigende beskæftigelse.

Det er i den forbindelse grund til at fremhæve, at den beskæftigelsesstigning frem til 2025 kommer OVENI, at Finansministeriet i forvejen regner med, at den private beskæftigelse frem til 2020 skal stige med omkring 140.000 arbejdspladser¹⁷, først og fremmest som resultat en såkaldt "konjunktturnormalisering".¹⁸

Hertil kommer en forventet effekt af højere arbejdskraftudbud som følge efterløns og pensionsalder i perioden 2020 – 2025.¹⁹ Samlet regner regeringen altså på forhånd med en stigning i den private beskæftigelse på ca. 184.000 fuldtidspersoner.

Oveni skal så ifølge LA s plan komme en yderligere stigning i den private beskæftigelse på 250.000 fuldtidspersoner. Alt i alt skal den private beskæftigelse således inkl. regeringens og LA s planer

---

¹⁶) Jf. Preben Etwil, økonom, Bent Greve, professor, RUC, Flemming Ibsen, professor, AAU, Jesper Jespersen, professor, RUC, Henrik Herløv Lund, økonom, Per Kongshøj Madsen, professor, AAU: *De røde tal i den blå plan*. Berlingske. 30 maj. 2011.

<http://www.politiko.dk/nyheder/de-roede-tal-i-blaa-plan>

¹⁷) Jf. Regeringen: Konvergensprogram 2015.

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2015/cp2015_denmark_da.pdf

¹⁸) For nærmere herom se Lund, Henrik Herløv: Det økonomiske råderum – kan S og V skabe 140.000 arbejdspladser frem til 2020. <http://www.henrikherloevlund.dk/artikler/Valg2015-SogVsoekonomiskepolitik.pdf>

¹⁹) Jf. Finansministeriet, s. 5.

tilsammen fra 2015 frem til 2025 vokse med godt 434.000 personer eller med op mod 45.000 årligt i gennemsnit. Det vil være en beskæftigelsesvækst, som der ikke er noget historisk fortilfælde for i dansk økonomisk historie.

Om den af regeringen forventede beskæftigelsesfremgang på 140.000 frem til 2020 overhovedet vil kunne realiseres må betragtes som et meget åben spørgsmål, alt den stund det aktuelle økonomiske opsving stadig er svagt og skrøbeligt og i høj grad båret af midlertidige økonomiske drivkræfter.²⁰

Men hermed bliver det så endnu mere usandsynligt at en beskæftigelsesfremgang på yderligere 250.000 personer oven heri kan realiseres.

Al den stund LA s plan ikke i tilsvarende omfang rummer initiativer til at skabe jobs i betydningen efterspørgsel efter dette yderligere arbejdskraftudbud vil det formentlige resultat af LA s plan dermed IKKE være en beskæftigelsesstigning på 124.000, men en massiv stigning i arbejdsløshed.²¹

Hvilket igen vil forværre de offentlige finanser, gennemtvinge en sparepolitik og forlænge den økonomiske krise.

Der vil med andre ord heller ikke være udsigt til en højere økonomisk vækst, men tværtimod til en lavere end uden LA s plan.

---

²⁰) Lund, Henrik Herløv: Oven anførte værk.

²¹) Det skal retfærdigvis anføres, at Finansministeriet også er inde på, at der kan opstå et arbejdsløshedsproblem som følge af LA s plan: "Hvis økonomien og arbejdsmarkedet først efter en årrække har tilpasset sig til det øgede arbejdsudbud og den ændrede fordeling mellem den private og den offentlige sektor, kan det føre til en periode, hvor ledigheden er højere end normalt". Finansministeriet, foran anførte værk, s. 5. Men for Finansministeriet er det dog her et spørgsmål om tid.

5. LA planens konsekvenser for velfærd, lighed og klima og miljø.

Det siger sig selv, at man ikke kan gennemføre besparelser i den offentlige sektor for 115 mia. kr. UDEN at det får dybtgående konsekvenser for velfærden.

Planen betyder alene gennem nulvæksten i forhold til regeringens 2020 plan samlet set 3 % mindre vækst i det offentlige forbrug fra 2016 til 2020 og fra 2021 til 2025 samlet betyder 5,5 % mindre vækst i det offentlige forbrug, altså alt i alt 8,5 % mindre vækst i det offentlige forbrug set over hele perioden.

Man kan ikke stille væksten i det offentlige forbrug i stå uden at det medfører færre offentlige ansatte og dermed en forringelse af den offentlige service

Tabel: Antal offentlige ansatte til 2020 med og uden nulvækst.²²

	Ændring i antal 2015-2020
Regeringen (personer)	+8.750
Nulvækst (personer)	-23.250
Forskel	32.000

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriets opdaterede 2020-forløb - grundlag for udgiftsloft 2018, august 2014 samt Finansudvalget FIU Alm. del 62

Hertil kommer forslaget om såkaldt "10 % produktivetsforbedring i den offentlige sektor".

Det betyder i sig selv 10 % mindre ressourcer til offentlige ydelser og at hver 10'ende offentlige stillings skal skæres bort.

Liberal Alliance hævder, at "Vi vil sikre velfærdssamfundets overlevelse ved at fokusere på kerneområderne i velfærdssamfundet".

Og man fremstiller det som "effektivisering" og "afbureaukratisering"²³ men uden at anvise, hvorledes denne effektivisering konkret skal ske. Man henviser blot til generelt til Produktivitetskommissionen.

Man må her sige, at nedskæringer i så stort omfang kan ikke gennemføres som ren og skær effektivisering.

Reelt er der blot hermed i stort omfang tale om generelt at skære det offentlige forbrug ned, hvilket i sig selv ikke øger den offentlige sektors produktivitet ned.

²²) AE – rådet: Nulvækst koster dyrt.

http://www.ae.dk/sites/www.ae.dk/files/dokumenter/publikation/ae_tema-nulvaekst.pdf

²³) Jf. LA s introduktion til 2025 – planen på Liberal Alliances hjemmeside.

Og besparelser af et sådant omfang kan IKKE gennemføres uden om velfærdens kerneområder, som jo netop er de ressourcekrævende.

LA's plan indebærer med andre ord uanset betegnelsen tale om massive besparelser på netop velfærdens kerneområder: Sundhedssystemet, uddannelsessystemet, børnepasning og ældrepleje, det sociale sikkerhedsnet.²⁴

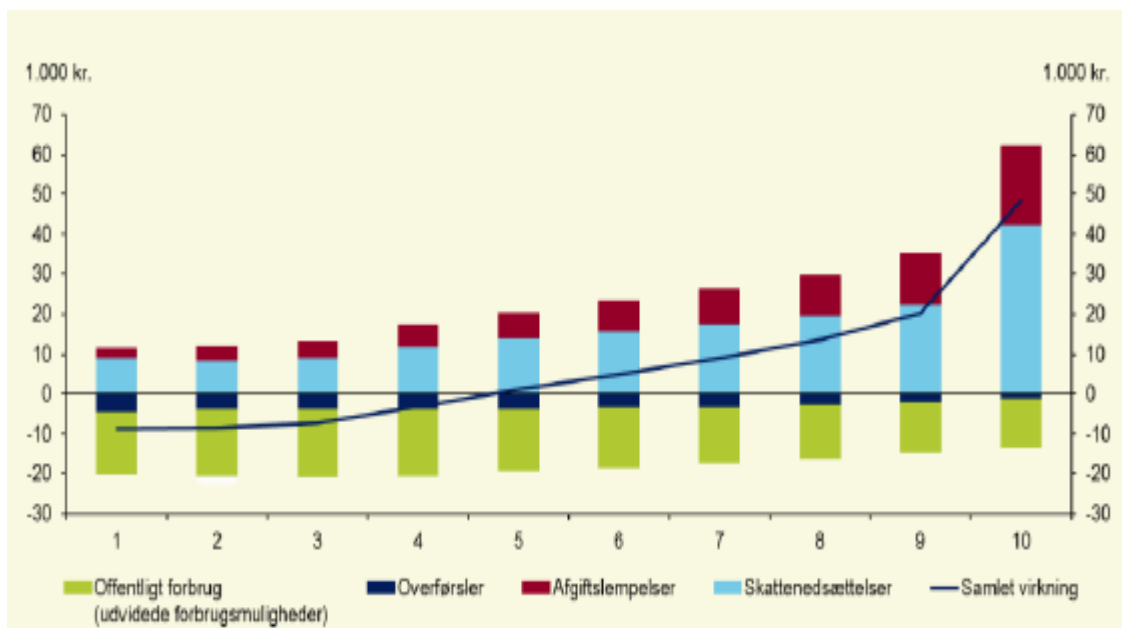
Også for ligheden vil planen have graverende konsekvenser. LA vil gerne fremstille det sådan, at alle tjener på planen: "Alle i arbejde sikres et større rådighedsbeløb".

Men for det første gives skattelettelserne primært til virksomheder og personer i arbejde og herunder igen primært til de med de højeste indkomster. Således øges den disponible indkomst med 7.000 kr. blandt personer med de 10 procent laveste indkomster, men omkring 60.000 kr. blandt personer med de 10 procent højeste indkomster.

Men hertil kommer, at der også over offentlige overførselsindkomster og offentlige serviceydelser sker en omfordeling til fordele for de økonomisk svagest stillede. Når det offentlige forbrug reduceres massivt, vil det med andre ord navnlig reducere forbrugsmuligheder for de med de laveste indkomster. De skal ifølge LA blandt til at betale brugerbetaling for sundhedsydelser.

Samlet set er det op mod halvdelen af befolkningen – over 2 millioner danskere - som således samlet set netto vil tabe på planen.²⁵

Figur: Samlet nettoeffekt af LA planens forslag fordelt på indkomstgrupper (deciler, disponibel indkomst)²⁶

²⁴) Jf. Finansministeriet, foran anførte værk, s. 4.

²⁵) Jf. Kristensen, Frederik Buhl: Liberal Alliances politik vil gøre 2 millioner danskere fattigere. 16.06.15

²⁶) Kilde: Finansministeriet, oven anførte værk, s. 6.

Samlet set forøges ginikoefficienten med 4½ procent, hvis LA planen gennemføres.²⁷

Endelig kan nævnes at en række af forslagene også vil have graverende effekt på klima og miljøindsatsen i Danmark. CO2 udledningen vil vokse, når bilholdet og bilanvendelsen øges som følge af afskaffelse af registreringsafgiften og nedsættelse af benzin og dieselafgifter. Også andre former for forurening vil øges. Også beskæring af tilskud til energi vil bremse omstillingen til vedvarende energi.²⁸

---

²⁷) Jf. Finansministeriet, foran anførte værks, s. 11.

²⁸) Jf. oven anførte værks, s. 12.

6. Sammenfatning og konklusion

Se foranstillede resume.